

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

МАТЕРІАЛИ

двадцять другої науково-практичної міжнародної конференції
*«Міжнародна транспортна інфраструктура,
індустріальні центри та корпоративна логістика»*
(4-5 червня 2026 р. м. Харків, Україна)

MT.KART.EDU.UA

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ
ТРАНСПОРТНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»
CONSERVATOIRE NATIONAL DES ARTS ET MÉTIERS (FRANCE)
INSTITUTE OF AUTOMATIC CONTROL TELEMATICS OF
TRANSPORT (POLAND)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ НАН УКРАЇНИ

Матеріали

*Двадцять другої науково-практичної
міжнародної конференції*

**«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА
ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА
КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»**

(4 – 5 червня 2026 р., м. Харків)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова: *Панченко С. В.*, д.т.н., проф., ректор Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Заступники голови: *Каграманян А. О.*, к.т.н., доц., проректор з науково-педагогічної роботи Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);
Дикань В. Л., д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Секретаріат:

Толстова А. В. к.е.н., доц., доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);

Шаповал Г. В. к.т.н., доц., заступник декана з денної форми навчання факультету управління процесами перевезень Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);

Примаченко Г. О. к.т.н., доц., доцент кафедри транспортних систем та логістики Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

УДК 005.6:658.1

**МЕНЕДЖМЕНТ ЯКОСТІ ЯК ОСНОВА ПІДВИЩЕННЯ
ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

**QUALITY MANAGEMENT AS A BASIS FOR INCREASING
ENTERPRISE EFFICIENCY**

*канд. екон. наук М. А. Пічугіна, М. В. Василенко, І. П. Бумар
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського» (м. Київ)*

*M. Pichuhina, PhD (Econ.), M. Vasylenko, I. Bumar
Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute (Kyiv)*

У сучасних умовах господарювання, що характеризуються високим рівнем динамізму ринкового середовища, загостренням конкурентної боротьби та євроінтеграційними процесами, забезпечення життєздатності вітчизняних підприємств вимагає принципово нових підходів до управління. Практика успішних міжнародних та українських компаній доводить, що найбільш надійним фундаментом для досягнення стабільного комерційного успіху є формування ефективної системи менеджменту якості. Якість сьогодні трансформувалася з суто технічної характеристики продукції чи послуги у стратегічну категорію управління, яка безпосередньо впливає на рівень доданої вартості, задоволеність споживачів та загальну ефективність діяльності підприємства.

Впровадження сучасних систем менеджменту якості (СМЯ) відповідно до міжнародних стандартів ISO 9001 дозволяє підприємствам перейти від оперативного контролю дефектів до превентивного управління бізнес-процесами. Орієнтація на концепцію загального управління якістю (Total Quality Management - TQM) передбачає залучення всіх рівнів організаційної структури до безперервного вдосконалення. Це створює передумови для оптимізації використання ресурсів, зниження витрат і підвищення адаптивності підприємства до зовнішніх викликів.

Основна частина. Механізм впливу менеджменту якості на економічну та організаційну ефективність підприємства є комплексним і реалізується через кілька ключових напрямків. Першим і найбільш відчутним є внутрішній економічний ефект, який полягає у суттєвому зниженні витрат. У межах функціонування СМЯ акцент зміщується на запобігання виникненню браку на ранніх етапах виробничого чи операційного циклу. Оскільки витрати на профілактику дефектів завжди є значно нижчими за витрати на виправлення внутрішнього або зовнішнього браку (рекламації, гарантійні ремонти, втрата репутації), підприємство отримує пряму

економію ресурсів та зниження собівартості.

Другим вектором виступає ринковий (зовнішній) ефект. Висока якість товарів і послуг формує стійку лояльність клієнтів, забезпечуючи стабільний попит і можливість капіталізації бренду. Наявність сертифікованої СМЯ підвищує імідж підприємства в очах інвесторів та фінансових інституцій, а також є обов'язковою умовою для участі у масштабних державних закупівлях, міжнародних тендерах та інтеграції у глобальні ланцюги постачання. Це дозволяє компанії розширювати ринки збуту, збільшувати обсяги реалізації та, як наслідок, нарощувати чистий прибуток.

Третій аспект – організаційна ефективність. Процесний підхід, покладений в основу ISO 9001, вимагає чіткої регламентації та стандартизації всіх операцій. Це усуває дублювання функцій, оптимізує інформаційні потоки всередині компанії, скорочує тривалість виконання замовлень та підвищує загальну керованість персоналом. Більше того, філософія TQM стимулює розвиток людського капіталу через постійне навчання, мотивацію працівників та делегування відповідальності за якість безпосередньо на робочі місця, що суттєво покращує корпоративну культуру.

Незважаючи на очевидні переваги, процес розбудови менеджменту якості на вітчизняних підприємствах стикається з низкою бар'єрів. Головними серед них є формальне ставлення до сертифікації (коли метою є лише отримання сертифіката для тендеру, а не реальна трансформація процесів), психологічний опір змінам з боку персоналу, брак фінансових ресурсів для модернізації обладнання та недостатній рівень компетенцій менеджерів у застосуванні сучасних інструментів аналізу якості (таких як SWOT, бенчмаркінг чи статистичні методи контролю). Для подолання цих проблем необхідна довгострокова стратегічна орієнтація топ-менеджменту та системне навчання колективу.

Висновки. Отже, менеджмент якості є дієвим та безальтернативним інструментом підвищення загальної ефективності підприємства в сучасній економіці. Інтеграція принципів СМЯ у загальну стратегію розвитку дозволяє компаніям досягти синергетичного ефекту, що виражається у зниженні виробничих витрат, оптимізації управлінських процесів, зміцненні ринкових позицій та зростанні задоволеності клієнтів. Подальший розвиток систем управління якістю має бути тісно пов'язаний із процесами цифровізації та впровадженням інтелектуальних систем моніторингу бізнес-процесів у реальному часі.

[1] Момот О. І. Менеджмент якості та елементи системи якості: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 320 с.

[2] Глушковська Н. М. Менеджмент якості як стратегічний інструмент підвищення ефективності діяльності підприємства. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 40. URL: <https://economyandsociety.in.ua>.

[3] ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT). Системи управління якістю. Вимоги. [Чинний від 2016-01-01]. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 22 с.

Зміст

Секція «Розвиток індустріальних центрів в умовах глобалізації»

С. В. Панченко Трансформація залізничного транспорту України: логістична стійкість та європейська інтеграція в умовах воєнних викликів	3
В. Л. Дикань Інституційне забезпечення розвитку індустріальних парків в Україні: виклики та перспективи	7
Yu. Prus Cluster approach to ensuring the protection of critical infrastructure objects	10
Л. М. Алексеєнко, О. І. Тулай Вплив управління публічними фінансами на розвиток індустріальних центрів: регіональний та міжнародний виміри	12
Е. Р. Бекіров Туризм як драйвер економічного зростання Дніпровського регіону: шляхи удосконалення	14
К. В. Гарькавенко Фінансові механізми повоєнного відновлення індустріальних центрів України в умовах глобалізації	16
Л. Л. Калініченко Цифрова трансформація промислових екосистем: нові архітектури індустріального розвитку	19
В. В. Коваль, І. М. Гончарова Новітні стандарти розвитку індустріальних парків України як чинник глобальної конкурентоспроможності	21
М. А. Мироненко, Т. І. Лисенко Розвиток індустріального центру в умовах глобальних викликів на прикладі міста Дніпра	23
М. Р. Новіцький Проблематика екологічної безпеки в умовах розвитку індустріальних центрів: системні виклики, технологічні ризики та стратегії модернізації	25

О. С. Новохацький, Л. О. Литвишко Керівництво та лідерство в системі менеджменту підприємства	348
В. О. Овчиннікова, О. Д. Носатенко Процесна вразливість підприємств залізничного транспорту	350
В. Р. Писарькова, Є. О. Гладких Оптимізація процесів управління дебіторською заборгованістю транспортного підприємства із використанням CRM-систем	352
М. А. Пічугіна, М. В. Василенко, І. П. Бумар Менеджмент якості як основа підвищення ефективності підприємства	354
А. В. Романюк Управління ресурсною ефективністю підприємств залізничного транспорту в умовах циркулярної економіки	356
О. В. Салащенко Маркетингово-орієнтований менеджмент транспортних послуг в умовах трансформації попиту	357
М. Г. Склярєнко, П. Г. Перерва Економічна безпека транспортних компаній у конкурентному середовищі	360
І. В. Соломніков, О. В. Семенцова Управління клієнтським досвідом у сфері вантажних та пасажирських перевезень	362
Д. О. Старенков Цифровий маркетинг у системі управління логістикою підприємств продовольчого ринку	365
І. В. Токмакова, Є. П. Зуб Конкурентоспроможність підприємств залізничного транспорту України в умовах сучасних викликів	367
М. В. Третяк, І. Г. Бузецький Антикризове управління підприємствами залізничного транспорту в умовах глобальної нестабільності	369

МАТЕРІАЛИ
ДВАДЦЯТЬ ДРУГОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»
(4 – 5 ЧЕРВНЯ 2026 РОКУ)

Відповідальний за випуск А. В. Толстова

Підписано до друку 12 червня 2026 р.
Формат паперу 60х84 1/16. папір писальний.
Умовн.-друк. арк. **36,2**. Обл.– вид. арк. **36,8**.
Замовлення № Тираж 300. Ціна договірна

Видавництво УкрДУЗТу, свідоцтво ДК № 6100 від 21.03.2018 р.